

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 11 juni 2025
(OR. en)

9236/25

Interinstitutioneel dossier:
2025/0034(NLE)

RECH 236
COMPET 402

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: Aanbeveling van de Raad betreffende de beleidsagenda voor de Europese
Onderzoeksruimte (2025-2027)

**AANBEVELING VAN DE RAAD BETREFFENDE DE BELEIDSAGENDA VOOR DE
EUROPESE ONDERZOEKSRUIMTE (2025-2027)**

(Voor de EER relevante tekst)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 292 in samenhang met artikel 182, lid 5,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De EU staat op dit moment voor meerdere ongeken­de uitdagingen. De wereldorde verandert en ons maatschappelijk welzijn en onze veiligheid staan onder druk als gevolg van een turbulente geopolitieke situatie, toenemende economische concurrentie, een onge­kend snelle en transformatieve technologische revolutie, en klimaatverandering en de gevolgen daarvan. Onderzoek en innovatie (O&I) zijn van cruciaal belang om de kwetsbaarheden van Europa te verminderen en haar volledige potentieel in de hele Europese Onderzoeksrui­mt­e (EOR) te ontsluiten, en spelen tevens een cruciale rol bij het versterken van het duurzame concurrentievermogen, de maatschappelijke veerkracht, de welvaart en de veiligheid van de Europese Unie. Het leiderschap en de strategische autonomie van Europa op belangrijke technologische gebieden moeten nu dringend worden versterkt, met behoud van een open economie.

- (2) De ontwikkeling van de EOR vormt de kern van onze inspanningen om deze uitdagingen het hoofd te bieden. De ambitie om de EOR tot stand te brengen als een eengemaakte markt voor onderzoek, technologie en innovatie ontstond in 2000 en is als een specifieke EU-doelstelling verankerd in het Verdrag van Lissabon, met name in artikel 179 VWEU. Hoewel er sinds 2022 aanzienlijke vooruitgang is geboekt in het kader van de eerste EOR-beleidsagenda, moet er meer worden gedaan voor de verdere ontwikkeling van een volledig functionerende EOR, waarbinnen landen samenkomen om hun nationale beleidsmaatregelen en ecosystemen op het gebied van O&I te coördineren en te verbeteren, en waarbinnen kennis, onderzoekers, innovatoren en technologie vrij kunnen circuleren. Meer EU-brede coördinatie via de EOR kan investeringen en hervormingen helpen stimuleren, bijdragen tot het dichten van de innovatiekloof met de mondiale concurrenten van de EU alsmede binnen de EU, en een essentiële rol spelen bij het bevorderen van duurzaam concurrentievermogen.
- (3) De EOR-beleidsagenda is van cruciaal belang voor de uitvoering van de EOR-prioriteiten, zoals vastgelegd in het pact voor O&I in Europa. De agenda vormt de basis voor de gezamenlijke inspanningen van de Europese Commissie, de lidstaten en, in voorkomend geval, de geassocieerde landen en belanghebbenden om het O&I-beleid op alle niveaus beter te coördineren. De EOR-beleidsagenda bevordert hun gevoel van betrokkenheid en verhoogde inzet en zorgt ervoor dat er wordt gewerkt aan het concept van een “vijfde vrijheid” – de eengemaakte markt voor O&I. De EOR-beleidsagenda voor de volgende cyclus van drie jaar (2025-2027) heeft de volgende doelstellingen:
- bijdragen tot het versterken van het concurrentievermogen van de EU en waarborgen van de strategische autonomie van de EU, met behoud van een open economie, door specifieke investeringen en hervormingen op het gebied van O&I te coördineren en, waar passend, middelen die beschikbaar zijn in het huidige meerjarig financieel kader 2021-2027, te bundelen op nationaal en, indien van toepassing, regionaal niveau en op EU-niveau;
  - de excellentie en impact van de EU op het gebied van O&I, haar mondiale wetenschappelijke leiderschap en haar aantrekkelijkheid voor wereldwijd talent versterken door loopbaantrajecten voor onderzoek te stroomlijnen, de mobiliteit van en kennisdeling tussen onderzoekers in heel Europa te vergemakkelijken en de toegang tot geavanceerde infrastructuur te bevorderen; en

- de duurzame ontwikkeling en de maatschappelijke impact van de EU versterken door de inspanningen op het gebied van O&I met betrekking tot industriële transformatie te coördineren, synergieën met ander beleid te ontwikkelen en een meer circulaire en veerkrachtige economie te bevorderen.
- (4) De EOR heeft de afgelopen 25 jaar belangrijke resultaten geboekt op centrale beleidsterreinen, waaronder onderzoeksinfrastructuren, open wetenschap, internationale samenwerking, genderevenwicht en inclusiviteit in O&I, gezamenlijke programmering, onderzoeksloopbanen en mobiliteit van onderzoekers. Deze resultaten zijn onder meer behaald dankzij de Marie Skłodowska-Curie-acties (MSCA's), waarmee ruim 150 000 uitmuntende onderzoekers zijn gefinancierd, met name via uitmuntende doctoraatsprogramma's, postdoctorale beurzen en uitwisselingen van O&I-personeel, dankzij Euraxess, waarmee meer dan 2 miljoen onderzoekers bij hun loopbaanontwikkeling en mobiliteit in heel Europa zijn ondersteund, en dankzij de Europese openwetenschapscloud, waarmee naadloze toegang tot hoogwaardige gegevens en digitale diensten wordt geboden en samenwerking over grenzen en disciplines heen wordt ondersteund.
- (5) In 2021 kwamen de lidstaten en de Commissie een nieuwe visie en een nieuw beleidskader voor de EOR overeen, die zijn uiteengezet in het pact voor O&I¹ en de conclusies van de Raad over de toekomstige governance van de Europese Onderzoeksruimte (EOR)². In de langetermijnvisie worden de gemeenschappelijke waarden en beginselen uiteengezet die als leidraad zullen dienen voor O&I, en worden prioriteiten voor gezamenlijk optreden vastgelegd. In het pact herhaalden de lidstaten dat zij vastbesloten zijn samen te werken aan de verwezenlijking van de EOR-doelstellingen om samenwerking en de coördinatie van hun O&I-beleid te bevorderen en de versnippering van wetenschappelijk onderzoek, technologie en innovatie in heel Europa tegen te gaan. In de conclusies van de Raad van 2024 over het versterken van het concurrentievermogen van de EU, het versterken van de Europese Onderzoeksruimte en het vinden van een oplossing voor de versnippering ervan³, benadrukten de lidstaten ook dat het van essentieel belang is om door te gaan met het opbouwen en versterken van O&I-ecosystemen, en herhaalden zij de noodzaak van betere coördinatie en afstemming tussen beleidsplanning en -uitvoering op EU- en nationaal niveau.

---

¹ Aanbeveling (EU) 2021/2122 van de Raad van 26 november 2021 over een pact voor onderzoek en innovatie in Europa (PB L 431 van 2.12.2021, blz. 1).

² Doc. 14308/21.

³ Doc. 16179/24.

- (6) Met de eerste EOR-beleidsagenda 2022-2024 is een solide basis gelegd voor de verwezenlijking van de EOR-doelstellingen. Door middel van deze agenda zijn de prioritaire gebieden van het pact voor O&I omgezet in een reeks concrete acties. 17 acties werden gezamenlijk uitgevoerd door de Commissie, de lidstaten, de met Horizon Europa geassocieerde landen, en belanghebbenden op EU-niveau. Als onderdeel van de nieuwe bestuursstructuur spelen het EOR-forum en de bijbehorende subgroepen een belangrijke rol bij de verwezenlijking van de EOR en de uitvoering van de bijbehorende acties. Zij bieden een efficiënt kader voor samenwerking tussen de Commissie, de lidstaten, geassocieerde landen en belanghebbenden binnen een inclusieve en participatieve benadering. Dit bevordert innovatieve strategieën en een gedeelde verantwoordelijkheid voor beleid ter versterking van het Europese O&I-ecosysteem. Als gemengd adviesorgaan voor strategisch beleid op hoog niveau verstrekt het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR)⁴ in een vroeg stadium advies aan de Raad, de Commissie en de lidstaten over strategische beleidskwesties op het gebied van O&I, onder meer over strategische beleidsoriëntering en toekomstige trends die een verfijning van het Unie- en nationaal beleid, met inbegrip van het regionale beleid, op het vlak van O&I vereisen, onder meer over het huidige en het volgende kaderprogramma van de Unie voor O&I en andere relevante O&I-initiatieven van de Unie.

---

⁴ Besluit (EU) 2021/2241 van de Raad van 13 december 2021 over de samenstelling en het mandaat van het Comité Europese Onderzoeksruimte en Innovatie (CEOR) (PB L 450 van 16.12.2021, blz. 143).

- (7) In haar mededeling van 2024 getiteld “Uitvoering van de Europese Onderzoeksruiimte”⁵ vestigde de Commissie de aandacht op de resultaten van de EOR-beleidsagenda 2022-2024 en de nieuwe bestuursstructuur. De verwezenlijkingen bij het aanpakken van een reeks O&I-behoeften in heel Europa in het kader van de eerste EOR-beleidsagenda 2022-2024 omvatten: 1) de oprichting van de Coalitie voor het bevorderen van onderzoeksbeoordeling (CoARA), 2) de bekendmaking van de gedragscode voor nultolerantie bij de bestrijding van gendergerelateerd geweld in het O&I-systeem van de EU, 3) de succesvolle uitvoering van de allereerste multilaterale dialoog over beginselen en waarden voor internationale samenwerking op het gebied van O&I en de goedkeuring van een ministeriële verklaring, 4) het creëren van het Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemerstalent in Europa en het opzetten van de waarnemingspost voor onderzoeks- en innovatieloopbanen, 5) het stimuleren van de groene energietransitie door de uitvoering van de strategische agenda voor onderzoek en innovatie van het EOR-proefproject inzake groene waterstof, 6) het versterken en erkennen van het belang van capaciteiten op het gebied van onderzoeksmanagement, en 7) het ontwikkelen van een nieuw monitoring- en evaluatiekader voor de EOR.

---

⁵ COM(2024) 490.

- (8) De tweede EOR-beleidsagenda voor 2025-2027 bouwt voort op deze benadering en is bedoeld om de nationale O&I-systemen te helpen versterken en de complexe mondiale uitdagingen waarmee Europa wordt geconfronteerd, aan te pakken. Op basis van de prioritaire gebieden van het pact voor O&I voor gezamenlijk optreden en de resultaten van de uitvoering van de eerste EOR-beleidsagenda voor 2022-2024 worden daarin elf structurele EOR-beleidsmaatregelen voor de lange termijn en acht concrete EOR-acties uiteengezet, zoals omschreven in punt 1 van deze aanbeveling. Deze komen voort uit een uitgebreid cocreatieproces binnen het EOR-forum, dat zich heeft toegespitst op de inhoud van de structurele EOR-beleidsmaatregelen en de EOR-acties. Daarnaast heeft het CEOR een bijdrage geleverd door in een vroeg stadium strategisch advies te verstrekken over de noodzaak van een EOR-beleidsverhaal, over de structuur van de EOR-beleidsagenda voor 2025-2027, over het verzekeren van het engagement van ten minste de helft van de lidstaten voor de uitvoering van de agenda, en over de noodzaak om de ambitie, streefcijfers en prioriteiten ervan beter bekend te maken. Het is de bedoeling om in 2025 met de uitvoering ervan te beginnen. De EOR-beleidsagenda 2025-2027 zorgt voor continuïteit van het beleid in het kader van de eerste agenda, pakt de belangrijkste langetermijndoelstellingen van de EOR aan en beschikt over de nodige flexibiliteit om in te spelen op nieuwe strategische behoeften. De agenda zou de zichtbaarheid van en het bewustzijn over de EOR en de doelstellingen en acties ervan moeten vergroten,

HEEFT DE VOLGENDE AANBEVELING VASTGESTELD:

1. De lidstaten zouden de EOR-beleidsagenda 2025-2027, die elf structurele EOR-beleidsmaatregelen en acht EOR-acties omvat, moeten goedkeuren. De structurele EOR-beleidsmaatregelen bestaan uit activiteiten op langere termijn die zijn ingebed in nationaal en Europees beleid en O&I-systemen, en waarvoor inspanningen nodig zijn die verder gaan dan de driejarige cyclus van de EOR-beleidsagenda. Zij gaan vergezeld van een driejarig werkplan om ervoor te zorgen dat maatregelen worden uitgevoerd om de verwachte impact op langere termijn te bereiken. EOR-acties zijn concreet, beleidsgestuurd en doelgericht om een substantiële meerwaarde te bieden voor de EU, de lidstaten, geassocieerde landen en belanghebbenden, en zij moeten worden voltooid binnen het kader van de driejarige EOR-beleidsagenda. Alle voorstellen voor structurele EOR-beleidsmaatregelen en EOR-acties voor de periode 2025-2027 worden nader toegelicht in de bijlage.

2. De lidstaten zouden de in de EOR-beleidsagenda 2025-2027 vastgestelde structurele beleidsmaatregelen en acties vrijwillig en op basis van het beginsel van variabele geometrie moeten uitvoeren, met de Commissie en, in voorkomend geval, in coördinatie met de geassocieerde landen en belanghebbenden, in overeenstemming met de vier prioritaire gebieden voor gezamenlijke actie die in het pact voor O&I zijn vastgesteld. Deze structurele beleidsmaatregelen en acties zijn gericht op: i) het scheppen van duidelijke meerwaarde op nationaal en Europees niveau, ii) het maken van een verschil door binnen drie jaar specifieke en tastbare resultaten te leveren, iii) het voortbouwen op constante cocreatie tussen de lidstaten, de Commissie en, in voorkomend geval, geassocieerde landen en belanghebbenden, iv) het uitvoeren van één op zichzelf staande hoofdactiviteit, en v) een vrijwillige uitvoering met variabele geometrie, waardoor flexibiliteit mogelijk is in de mate waarin landen deelnemen. De structurele EOR-beleidsmaatregelen en de EOR-acties zouden ervoor moeten zorgen dat ten minste de helft van de lidstaten aan de uitvoering ervan deelneemt.
3. De structurele EOR-beleidsmaatregelen en de EOR-acties, gerangschikt volgens de prioriteitsgebieden van het pact voor O&I in Europa, zijn:

PRIORITAIR GEBIED 1: VERDIEPING VAN EEN DAADWERKELIJK FUNCTIONERENDE INTERNE MARKT VOOR KENNIS

Een efficiënte, doeltreffende en goed functionerende interne markt voor kennis, gebaseerd op het vrije verkeer van onderzoekers, kennis en gegevens, alsmede braincirculation, zijn van essentieel belang om een efficiënter en inclusiever Europees O&I-systeem op te bouwen. Een dergelijke interne markt waarborgt dat de inspanningen en investeringen efficiënt worden ingezet en zorgt voor de kritische massa die nodig is om doeltreffend te zijn. Om het concurrentievermogen van de EU te versterken, is het van essentieel belang om de internationale positie en het wetenschappelijk leiderschap van de EU te versterken door middel van baanbrekend O&I in de hele O&I-keten, met inbegrip van fundamentele en toegepaste wetenschap, en door de aantrekkelijkheid van de EU voor wereldwijd talent te vergroten, talenten binnen de EU te behouden en de versnippering van de EOR tegen te gaan.

De Commissie en de lidstaten zullen, in voorkomend geval in coördinatie met de geassocieerde landen en organisaties van belanghebbenden, blijven werken aan deze prioriteit door middel van de volgende structurele EOR-beleidsmaatregelen:

- open wetenschap mogelijk maken door het delen en hergebruiken van gegevens, onder meer via de Europese openwetenschapscloud (EOSC);
- versterking van de duurzaamheid, toegankelijkheid en veerkracht van onderzoeksinfrastructuren in de EOR;
- versterking van gendergelijkheid en inclusiviteit in de EOR, met name door middel van een intersectionele aanpak;
- onderzoeksloopbanen aantrekkelijker en duurzamer maken en mobiliteit ondersteunen;
- hervorming van de beoordeling van onderzoek;
- verbetering van de capaciteiten en activiteiten op het gebied van kennisvalorisatie;
- implementatie van de mondiale benadering van O&I.

Voor de komende drie jaar worden de volgende EOR-acties voorgesteld:

- toepassing van rechtvaardigheid in de open wetenschap;
- bevordering van het Europees ecosysteem voor wetenschap ter ondersteuning van beleid (Science for Policy, S4P);
- vergemakkelijking en versnelling van verantwoord gebruik van AI in de wetenschap in de EU;
- verbetering van de onderzoeksveiligheid.

PRIORITAIR GEBIED 2: SAMEN DE GROENE TRANSITIE, DE DIGITALE TRANSFORMATIE EN
ANDERE UITDAGINGEN MET GEVOLGEN VOOR DE SAMENLEVING AANGAAN, EN DE DEELNAME
VAN DE SAMENLEVING AAN DE EOR VERGROTEN

Er zouden synergieën met ander beleid tot stand moeten worden gebracht met het oog op de ontwikkeling van holistische benaderingen, zodat de EOR haar rol kan vervullen bij de bevordering van het concurrentievermogen, de verbetering van de levenskwaliteit van mensen in de EU en het aanpakken van maatschappelijke uitdagingen zoals de groene en de digitale transitie. Investerings in O&I zouden waardevolle resultaten moeten opleveren die door de markt worden gebruikt en ingezet, en zouden de wetenschappelijke vooruitgang en de impact ervan moeten vergroten bij het aanpakken van maatschappelijke behoeften.

De volgende structurele EOR-beleidsmaatregelen werden aangemerkt als belangrijkste benaderingen om dit prioritaire gebied aan te pakken:

- het strategisch plan voor energietechnologie (SET) tot belangrijk thematisch onderdeel van de EOR maken;
- vergroting van de samenhang tussen O&I en hoger onderwijs binnen de EOR en benutting van het volledige potentieel van Europese O&I-ecosystemen;
- vergroting van het vertrouwen in de wetenschap door burgerparticipatie, betrokkenheid en wetenschapscommunicatie.

Voor de komende drie jaar worden de volgende EOR-acties voorgesteld:

- versnelling van O&I-investeringen voor de industriële transformatie van Europa en concurrerende duurzaamheid;
- versnelde invoering van nieuwe benaderingsmethoden (NAM's) om biomedisch onderzoek en tests van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen te bevorderen;
- ontwikkeling van een samenhangend en gecoördineerd kader voor een Europese benadering van integriteit en ethiek in O&I in het licht van nieuwe uitdagingen.

PRIORITAIR GEBIED 3: VERBETERDE TOEGANG TOT UITMUNTEND ONDERZOEK EN
UITMUNTENDE INNOVATIE IN DE HELE UNIE EN BETERE VERBINDINGEN TUSSEN INNOVATIE-
ECOSYSTEMEN IN DE HELE UNIE

Uitmuntendheid op onderzoeksgebied betreft Europeanen van alle leeftijden en bestrijkt alle disciplines en sectoren in Europa. Het volledige potentieel ervan is nog niet benut als gevolg van aanzienlijke verschillen in kansen voor onderzoekers en innovatoren in de EOR.

De volgende structurele EOR-beleidsmaatregel werd aangemerkt als belangrijkste benadering om dit prioritaire gebied aan te pakken:

- uitmuntendheid in de EU toegankelijker maken.

Voor de komende drie jaar wordt de volgende EOR-actie voorgesteld:

- versterking van O&I: een nieuw tijdperk in onderzoeksbeheer.

PRIORITAIR GEBIED 4: BEVORDERING VAN GECOÖRDINEERDE INVESTERINGEN EN
HERVORMINGEN OP HET GEBIED VAN ONDERZOEK EN INNOVATIE

Aangezien de EU zich concentreert op belangrijke gebieden voor toekomstig concurrentievermogen, duurzaamheid en welzijn, zouden duplicatie, substitutie en versnippering van O&I-investeringen en -initiatieven contraproductief zijn. Transnationale samenwerking levert efficiëntiewinsten op doordat dankzij bundeling van middelen kritische massa wordt opgebouwd en dankzij de toename van overloopeffecten van kennis O&I worden gestimuleerd. Om te waarborgen dat deze investeringen efficiënt en doeltreffend zijn, zouden in sommige gevallen ook structurele hervormingen binnen nationale systemen voor onderzoek en ontwikkeling (O&O) moeten worden ontworpen, uitgevoerd en gemonitord. Deze hervormingen hebben als doel wetenschappelijke uitmuntendheid te vergroten, een cultuur van valorisatie van onderzoeksresultaten te verankeren, de banden tussen wetenschap en bedrijfsleven te versterken, en beleidsmaatregelen beter af te stemmen op ondersteuning van bedrijfsinnovatie.

In het kader van deze doelstelling worden geen specifieke EOR-beleidsmaatregelen of -acties voorgesteld. De Europese Commissie en de lidstaten blijven echter vastbesloten nauw samen te werken met behulp van een reeks bestaande instrumenten. Meer in het bijzonder zal de uitvoering van de O&I-maatregelen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit van de EU naar verwachting de nationale O&I-capaciteit stimuleren, met name in landen die nog achterliggen op dat gebied.

In het kader van het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid voert de Europese Commissie een diepgaande analyse uit van de nationale O&I-systemen en doet zij landspecifieke aanbevelingen over manieren waarop het innovatiepotentieel van elk land kan worden versterkt. De Commissie monitort vervolgens de beleidsreacties van de lidstaten om de vooruitgang bij het overbruggen van de vastgestelde lacunes op het gebied van O&I te beoordelen. Ter ondersteuning van hun inspanningen om hun O&I-systemen te verbeteren door middel van hervormingen, kunnen de lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen deskundige ondersteuning krijgen vanuit de beleidsondersteuningsfaciliteit van Horizon Europa, een instrument dat zeer nuttig is gebleken bij het verbeteren van de beleidsvorming en het in kaart brengen van hervormingstrajecten, en gebruikmaken van de versterkte bilaterale beleidsdialoog met de lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen, over gezamenlijk overeengekomen onderwerpen op het gebied van O&I.

4. Het bestaande samenwerkingskader binnen het CEOR, dat duidelijk strategisch advies en strategische oriëntaties voor O&O biedt, en binnen het EOR-forum, dat verantwoordelijk is voor het verbeteren van de coördinatie met het oog op de doeltreffende uitvoering van de EOR-beleidsagenda, zou moeten worden gehandhaafd als centraal mechanisme voor EOR-governance. De uitvoering van de volgende EOR-beleidsagenda 2025-2027 zou op alle bestuursniveaus een inclusieve en transparante inspanning moeten blijven om cocreatie van de agenda en betrokkenheid bij de uitvoering ervan te bevorderen. Het EOR-forum zou nieuwe uitdagingen in kaart moeten blijven brengen die buiten de activiteiten van de EOR-beleidsagenda 2025-2027 vallen, maar toch grensoverschrijdende samenwerking vereisen en die onder het pact voor O&I vallen, zoals een follow-up over de vrijheid van wetenschappelijk onderzoek en het versterken van het wetenschappelijk leiderschap van Europa.

5. De structurele maatregelen en acties in het kader van de EOR zouden door de lidstaten vrijwillig en op basis van het beginsel van variabele geometrie moeten worden uitgevoerd, in overeenstemming met punt 2 van deze aanbeveling. De lidstaten wordt aanbevolen hun regio's en nationale belanghebbenden te betrekken bij de uitvoering van de EOR-beleidsagenda 2025-2027. Een gecoördineerde uitvoering zou moeten zorgen voor een actieve en brede betrokkenheid van belanghebbenden op EU-niveau over het gehele spectrum, van onderzoek tot innovatie en marktintroductie. De categorieën belanghebbenden in het EOR-forum zouden moeten worden herzien om na te gaan of de verschillende belangen, met name van de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld, optimaal vertegenwoordigd zijn.
6. De lidstaten en de Europese Commissie zouden de volledige betrokkenheid van met het programma Horizon Europa geassocieerde landen en overkoepelende organisaties van belanghebbenden op EU-niveau moeten blijven ondersteunen bij het uitvoeren van de EOR-beleidsagenda 2025-2027.
7. De investeringen in O&I in de EU blijven achter bij de ambities en blijven onder het investeringsniveau van veel van de mondiale concurrenten van de EU. Momenteel besteedt de EU ongeveer 2,3 % van haar bbp aan O&O, veel minder dan het in 2002 in de verklaring van Barcelona vastgestelde streefcijfer van 3 %. Het bereiken van het streefcijfer van 3 % van het bbp is een uitdaging met vele facetten die vraagt om hernieuwd politiek engagement om overheids- en particuliere investeringen in O&O te stimuleren binnen het kader van de beschikbare middelen. Daarnaast zijn verdere hervormingen nodig om de nationale O&I-ecosystemen te verbeteren en het effect van een verhoging van de investeringen in O&I te maximaliseren. In aanvulling op het prioritaire gebied van het pact voor O&I "Bevordering van gecoördineerde investeringen en hervormingen op het gebied van O&I" zouden de lidstaten en de Commissie hun inspanningen in deze richting moeten voortzetten.

8. De Europese Commissie zou moeten doorgaan met de uitvoering van het EOR-toezichtssysteem dat is beschreven in het pact voor O&I in Europa en nader is uitgewerkt in het kader voor het toekomstige EOR-toezichtssysteem dat de Commissie op 10 juni 2022 aan de Raad heeft voorgelegd⁶. Met behulp van het EOR-toezichtssysteem wordt de vooruitgang ten aanzien van de in het pact voor O&I gedefinieerde EOR-prioriteiten gemonitord. Het EOR-toezichtssysteem zou de volgende elementen moeten omvatten:

- 1) een EOR-scorebord om de vooruitgang ten aanzien van de EOR-doelstellingen op zowel EU- als nationaal niveau te monitoren, dat regelmatig wordt geactualiseerd;
- 2) een driejaarlijks EOR-monitoringverslag van de Commissie aan de Raad om de uitvoering van de EOR-beleidsagenda te evalueren;
- 3) driejaarlijkse EOR-landenverslagen om de vorderingen van de landen bij de uitvoering van de EOR-beleidsagenda te evalueren, zonder dat de lidstaten hierdoor extra worden belast.

De lidstaten zouden informatie over de EOR moeten blijven uitwisselen, met name door gegevens en informatie te verstrekken via het EOR-beleidsplatform. De lidstaten zouden ook de uitvoering van de structurele EOR-beleidsmaatregelen en -acties, alsmede de resultaten die relevant zijn voor hun land, moeten bevorderen, met gebruikmaking van de beschikbare steun.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter

---

⁶ Doc. 9578/22.

BIJLAGE

Gedetailleerde toelichting bij het structureel beleid en de acties van de EOR

De voorstellen voor het structureel beleid van de EOR en de EOR-acties worden in de onderstaande volgorde nader toegelicht. Voor zover *die beleidsmaatregelen en acties leiden tot financieringsbehoeften uit de EU-begroting, is die financiering beperkt tot de beschikbare middelen in het kader van het huidige meerjarig financieel kader 2021-2027.*

Structureel beleid van de EOR

- Open wetenschap mogelijk maken door het delen en hergebruiken van gegevens, onder meer via de Europese openwetenschapscloud (EOSC)
- Versterking van de duurzaamheid, toegankelijkheid en veerkracht van onderzoeksinfrastructuren in de EOR
- Versterking van gendergelijkheid en inclusiviteit in de EOR, met name door middel van een intersectionele aanpak
- Onderzoeksloopbanen aantrekkelijker en duurzamer maken en mobiliteit ondersteunen
- Hervorming van de beoordeling van onderzoek
- Verbetering van de capaciteiten en activiteiten op het gebied van kennisvalorisatie
- Implementatie van de mondiale benadering van O&I
- Het strategisch plan voor energietechnologie (SET) tot belangrijk thematisch onderdeel van de EOR maken
- Vergroting van de samenhang tussen O&I en hoger onderwijs binnen de EOR en benutting van het volledige potentieel van Europese O&I-ecosystemen

- Vergroting van het vertrouwen in de wetenschap door burgerparticipatie, betrokkenheid en wetenschapscommunicatie
- Uitmuntendheid in de EU toegankelijker maken

EOR-acties

- Toepassing van rechtvaardigheid in de open wetenschap
- Bevordering van het Europees ecosysteem voor wetenschap ter ondersteuning van beleid (Science for Policy, S4P)
- Vergemakkelijking en versnelling van verantwoord gebruik van AI in de wetenschap in de EU
- Verbetering van de onderzoeksveiligheid
- Versnelling van O&I-investeringen voor de industriële transformatie van Europa en concurrerende duurzaamheid
- Versnelde invoering van nieuwe benaderingsmethoden (NAM's) om biomedisch onderzoek en tests van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen te bevorderen
- Ontwikkeling van een samenhangend en gecoördineerd kader voor een Europese benadering van integriteit en ethiek in O&I in het licht van nieuwe uitdagingen
- Versterking van O&I: een nieuw tijdperk in onderzoeksmanagement

Structureel beleid van de EOR

1. OPEN WETENSCHAP MOGELIJK MAKEN DOOR HET DELEN EN HERGEBRUIKEN VAN GEGEVENS, ONDER MEER VIA DE EUROPESE OPENWETENSCHAPSCLOUD (EOSC)

Doelstellingen

- Openwetenschapspraktijken en -vaardigheden worden beloond en onderwezen, en worden het “nieuwe normaal”

- Normen, instrumenten en diensten stellen onderzoekers in staat resultaten te vinden, te raadplegen, te hergebruiken en te combineren
- Er wordt een gefedereerde, door de gemeenschap aangestuurde infrastructuur uitgerold en onderhouden die een open uitwisseling van wetenschappelijke resultaten mogelijk maakt
- Europa neemt de leidersrol op zich voor het opzetten van een netwerk van FAIR-onderzoeksgegevens⁷ waarbij verbindingen met andere dataruimten tot stand zijn gebracht
- Onderzoekers genieten betere juridische voorwaarden en krijgen betere middelen tot hun beschikking om zich toegang te verschaffen tot door de overheid gefinancierde onderzoeksresultaten en deze te hergebruiken, en publicaties en gegevens voor wetenschappelijke doeleinden te gebruiken

Omschrijving

Dit structureel beleid heeft tot doel een stapsgewijze verandering in onderzoeksgemeenschappen en onderzoeksinfrastructuren in Europa tot stand te brengen. Er zal worden gestreefd naar een beter EU-rechtskader voor open uitwisseling van, naadloze toegang tot en betrouwbaar hergebruik van onderzoeksgegevens en andere digitale onderzoeksobjecten die gedurende de hele onderzoekscyclus worden gebruikt en geproduceerd. Voorbeelden van activiteiten zijn:

- Bevordering van het gebruik van het EU-EOSC-knooppunt door de Europese onderzoeksgemeenschap
- Ondersteuning van de uitbreiding van de EOSC-federatie met diverse knooppunten en ervoor zorgen dat deze met ingang van 2025 kan worden opgeschaald door middel van gemeenschappelijke normen van de EOSC-federatie en gebruiksbeleid
- Verdere raadplegingen van belanghebbenden en verzameling van meer bewijsmateriaal over vastgestelde beleidsopties om het wet- en regelgevingskader van de EU inzake auteursrechten en gegevens geschikt te maken voor onderzoek
- Uitbreiding van het EOSC-monitoringkader met geavanceerde methoden om het effect van gerelateerde beleidsmaatregelen en praktijken te beoordelen

---

⁷ Findable, Accessible, Interoperable and Reusable (vindbaar, toegankelijk, interoperabel en herbruikbaar).

Verwachte resultaten

- Ontwikkeling van een hoogwaardige EOSC-federatie en uitbreiding van het gebruik ervan
  - Vergroting van de hoeveelheid en de productiviteit van FAIR-onderzoeksgegevens in Europa
  - Vaststelling van gebieden waarop maatregelen en initiatieven kunnen worden genomen om een wet- en regelgevingskader van de EU inzake auteursrechten en gegevens mogelijk te maken dat geschikt is voor onderzoek
  - Beoordeling van de impact van het beleid en de praktijken van open wetenschap op basis van een inlichtingenplatform voor openwetenschapsbeleid
- 2. VERSTERKING VAN DE DUURZAAMHEID, TOEGANKELIJKHEID EN VEERKRACHT VAN ONDERZOEKSINFRASTRUCTUREN IN DE EOR**

Doelstellingen

- Onderzoeksinfrastructuurdiensten versterken en beter afstemmen op de behoeften van de gebruikers, in de context van hedendaagse en opkomende uitdagingen op het gebied van wetenschap, technologie en innovatie, en beleidsprioriteiten van de EU
- Het Europees ecosysteem voor onderzoeksinfrastructuren versterken, onder meer door de consolidatie van bestaande onderzoeksinfrastructuren en de vaststelling van nieuwe onderzoeksinfrastructuurprojecten die hiaten opvullen
- Meer geïntegreerde en duurzame regelingen tot stand brengen om de toegang tot onderzoeksinfrastructuren en de bijbehorende diensten te verbeteren, met name voor onderzoekers en innovatoren uit de hele EOR
- De impact op onderzoek en samenleving versterken en de betrokkenheid bij het bedrijfsleven vergroten
- De verbindingen en, in voorkomend geval, de interoperabiliteit tussen verschillende soorten infrastructuren (onderzoeksinfrastructuren, technologie-infrastructuren, e-infrastructuren, data-infrastructuren) verbeteren
- Een grotere betrokkenheid van belanghebbenden bij activiteiten op het gebied van onderzoeksinfrastructuren aanmoedigen

Omschrijving

Dit structureel beleid waarborgt de openheid, toegankelijkheid en veiligheid van duurzame onderzoeksinfrastructuren van wereldklasse voor onderzoekers en innovatoren in de hele EOR, en ontwikkelt en consolideert onderzoeksinfrastructuren, de integrerende functie ervan in het O&I-ecosysteem en het potentieel ervan om de prioriteiten van de EU aan te pakken. Door middel van een langetermijnstrategie zal het landschap van onderzoeksinfrastructuren worden gestroomlijnd en zullen de onderzoeksinfrastructuurdiensten en -technologieën in kaart worden gebracht en geprioriteerd die nodig zijn om het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de EU op het gebied van wetenschap en technologie en haar vermogen om maatschappelijke uitdagingen op te lossen, te versterken.

- Ontwikkeling van een langetermijnstrategie voor onderzoeksinfrastructuren
- Duidelijke monitoring van de prestaties van de verschillende onderzoeksinfrastructuren
- Uitvoering van een duidelijke analyse van de financiële steun aan de onderzoeksinfrastructuren
- Uitvoering van een strategische landschapsanalyse voor onderzoeksinfrastructuren in Europa

Verwachte resultaten

- **Voor terugkerende en langetermijnactiviteiten:** 1) een langetermijnstrategie van de EU voor onderzoeksinfrastructuren, met inbegrip van een nieuwe, strategische aanpak voor EU-steun voor onderzoeksinfrastructuren; 2) een Esfri-routekaart voor 2026 en de belangrijkste elementen voor de landschapsanalyse in 2028; 3) monitoring van de Esfri-mijlpalen; 4) betrokkenheid van belanghebbenden (evenementen-/activiteitenverslagen).
- **Voor kortetermijnactiviteiten, verslagen met aanbevelingen over:** 1) financiering, met inbegrip van synergieën met nationale en regionale financiering, EU- en andere bronnen; 2) internationale samenwerking, rekening houdend met overwegingen inzake onderzoeksveiligheid; 3) een effectbeoordeling van het Esfri; 4) veerkracht en vergroening van Europese onderzoeksinfrastructuren; 5) verdere versterking van ERIC's als onderdeel van het ecosysteem van onderzoeksinfrastructuren.

3. VERSTERKING VAN GENDERGELIJKHEID EN INCLUSIVITEIT IN DE EOR, MET NAME DOOR MIDDEL VAN EEN INTERSECTIONELE AANPAK

Doelstellingen

- De beleidsdialoog en de coördinatie van beleid en acties tussen lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen en belanghebbenden, op het gebied van gendergelijkheid en inclusiviteit in O&I verdiepen, met name door middel van een intersectionele aanpak, met inbegrip van institutionele/structurele veranderingen door middel van inclusieve gendergelijkheidsplannen, integratie van de genderdimensie in de inhoud van O&I, beëindiging van gendergerelateerd geweld en ontwikkeling van genderbudgettering
- Gendergelijkheid en inclusiviteit in O&I bevorderen, met name door middel van een intersectionele aanpak, door de toepassing en verfijning van bestaande aanbevelingen en instrumenten
- De verzameling van gegevens, monitoring en evaluatie met betrekking tot gendergelijkheid en inclusiviteit in O&I verbeteren, met name door middel van een intersectionele aanpak, om succesvolle praktijken en uitdagingen, en eventuele lacunes in kaart te brengen die met toekomstig beleid en toekomstige maatregelen zouden moeten worden aangepakt
- De geografische verschillen in de aanpak van gendergelijkheid en inclusiviteit tussen de lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen verminderen, met name door middel van een intersectionele aanpak
- Komen tot een grotere participatie van vrouwen en ondervertegenwoordigde onderzoekers en de kwaliteit van de arbeidsomstandigheden (en studieomstandigheden) verbeteren, zodat wordt gezorgd voor gendergelijkheid, genderevenwicht, gelijke kansen en inclusiviteit voor onderzoekers van alle achtergronden, met inbegrip van ondervertegenwoordigde en gemarginaliseerde groepen, eerlijkere aanwerving, bevordering en begrotingstoewijzing, beschikbaarheid van maatregelen om werk en privéleven te combineren, veiligere omgevingen zonder gendergeweld, een beter genderevenwicht in besluitvormende posities en onbevooroordeelde O&I-outputs van hogere kwaliteit

Omschrijving

Dit structureel beleid zal de kwaliteit en de maatschappelijke relevantie van O&I verbeteren, meer divers talent in het Europese O&I-systeem helpen aantrekken en behouden, en ertoe bijdragen dat iedereen zijn potentieel kan maximaliseren, wat aantoont dat de EU op internationaal niveau het voortouw blijft nemen bij het waarborgen van gendergelijkheid en inclusiviteit in O&I, met name door middel van een intersectionele aanpak.

Verwachte resultaten

- Ontwikkeling van een monitoring- en evaluatiemethode voor een doeltreffende uitvoering van inclusieve gendergelijkheidsplannen
- Ontwikkeling van richtsnoeren voor de uitvoering van een intersectionele aanpak in het O&I-beleid, onder meer bij het verzamelen, selecteren en analyseren van indicatoren
- Ontwikkeling van een monitoring- en evaluatiemethode om de integratie van de genderdimensie in O&I-inhoud te bevorderen
- Versterking van het mechanisme voor gendermainstreaming met het oog op synergieën met andere EOR-acties op EU- en nationaal niveau
- Uitvoering van de gedragscode inzake gendergerelateerd geweld in O&I, die is ontwikkeld in het kader van actie 5 van de EOR-beleidsagenda 2022-2024
- Uitvoering van de beginselen die zijn ontwikkeld voor genderbudgettering en het traceren van uitgaven in O&I

4. ONDERZOEKSLOOPBANEN AANTREKKELIJKER EN DUURZAMER MAKEN EN MOBILITEIT ONDERSTEUNEN

Doelstellingen

- De erkenning van onderzoeksberoepen en de interoperabiliteit en vergelijkbaarheid van onderzoeksloopbanen tussen sectoren en lidstaten bevorderen, in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad betreffende een Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemingstalenten in Europa
- De aanwervings- en arbeidsomstandigheden verbeteren, met inbegrip van aspecten die verband houden met open, transparante en op verdiensten gebaseerde aanwerving
- De vaardigheden van onderzoekers versterken om intersectorale en interdisciplinaire loopbanen te bevorderen
- Betere loopbaanontwikkeling ondersteunen en nieuwe investeringstrajecten vormgeven om onzekerheid te verminderen en het spectrum van carrièremogelijkheden te verbreden
- Werken aan een evenwichtigere circulatie van talenten, met inbegrip van intersectorale stromen
- Zorgen voor doeltreffende en betrouwbare gegevens van de waarnemingspost voor onderzoeks- en innovatieloopbanen (Research and Innovation Careers Observatory, ReICO)
- Synergieën tot stand brengen met andere aanverwante EOR-beleidsmaatregelen en daarmee verband houdende huidige en toekomstige EU-initiatieven, met name die welke de mobiliteit van onderzoekers binnen Europa ondersteunen, zoals het pakket vaardigheden en talentmobiliteit van de Commissie

Omschrijving

Het structureel beleid heeft tot doel onderzoeksloopbanen in Europa aantrekkelijker en duurzamer te maken door de gezamenlijke uitvoering door de EU, de lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen en belanghebbenden van alle acties die voortvloeien uit actie 4 van de EOR-beleidsagenda 2022-2024 te ondersteunen en door de resultaten van de uitvoering van deze initiatieven en hervormingen in het veld te monitoren. De actie omvat de uitwisseling van goede praktijken, de ontwikkeling van richtsnoeren en aanbevelingen, en het bijdragen aan de consolidatie van ReICO.

Verwachte resultaten

- Gezamenlijk opgestelde richtsnoeren voor de uitvoering van de aanbeveling van de Raad betreffende een Europees kader voor het aantrekken en behouden van onderzoeks-, innovatie- en ondernemingstalenten in Europa, voor banen van betere kwaliteit en voor een beter functionerende arbeidsmarkt voor onderzoekers
- Een praktijkgemeenschap om ervaringen uit te wisselen en onderzoeksloopbanen op Europees, nationaal, regionaal en organisatieniveau te versterken
- Een geconsolideerde ReICO met de betrokkenheid van desbetreffende actoren buiten de O&I-gemeenschap, en het gezamenlijk wegwerken van lacunes
- Aanbevelingen voor een betere loopbaanontwikkeling, met inbegrip van Europese, “tenure track”-achtige modellen en bijbehorende beoordelings- en financieringsmechanismen
- Gezamenlijk opgezette investeringstrajecten, bundeling en coördinatie van krachten, en gezamenlijke ontwikkeling van initiatieven om onzekerheid te verminderen en loopbaantrajecten naar niet-academische onderzoeksloopbanen te vergemakkelijken

5. HERVORMING VAN DE BEOORDELING VAN ONDERZOEK

Doelstellingen

- Institutionele veranderingen doorvoeren om de beoordeling van onderzoek te verbeteren
- De vooruitgang meten die is geboekt bij de hervormingen van de beoordeling van onderzoek
- De kennis en bewustwording van hervormingen verbeteren
- Lacunes in de hervormingen, beperkende of blokkerende factoren, en verdere noodzakelijke maatregelen in kaart brengen
- Uiteindelijk de kwaliteit, prestaties en impact van onderzoek verbeteren en onderzoeksloopbanen zo aantrekkelijker maken

Omschrijving

De manier waarop onderzoeksprojecten, onderzoekers, onderzoekseenheden en onderzoeksinstellingen momenteel worden beoordeeld, is nog steeds grotendeels gebaseerd op een beperkte reeks onderzoeksresultaten en -activiteiten, voornamelijk publicaties, en wordt gedomineerd door een aantal oneigenlijke toepassingen van diverse indicatoren en methoden waarmee de kwaliteit, prestaties en impact van onderzoek worden gemeten.

- Goede praktijken, toolboxen en aanbevelingen voor de beoordeling van onderzoek in kaart brengen en delen
- Organisatie door de Commissie, de Coalitie voor het bevorderen van onderzoeksbeoordeling (CoARA) en de lidstaten van internationale dialogen en evenementen voor verspreiding en wederzijds leren
- Hervormingen van onderzoeksbeoordelingen bij onderzoeksinstellingen doorvoeren
- Een studie uitvoeren om na te gaan welke veranderingen in de nationale kaders zijn aangebracht, welke veranderingen door onderzoeksinstellingen zijn doorgevoerd en welke veranderingen worden verwacht van de actieplannen van de ondertekenaars van de overeenkomst inzake de hervorming van de onderzoeksbeoordeling
- De nationale dialogen tussen nationale autoriteiten en onderzoeksorganisaties voortzetten

Verwachte resultaten

- Vergroting van kennis en bewustzijn van en betrokkenheid bij praktijken en hervormingen op het gebied van onderzoeksbeoordeling door CoARA, onderzoeksorganisaties (met inbegrip van organisaties die onderzoek uitvoeren, financieren en beoordelen), nationale autoriteiten en EU-instellingen
- Ondersteuning, vaststelling en analyse van de veranderingen die zijn doorgevoerd in nationale kaders en bij afzonderlijke onderzoeksinstellingen
- Vaststelling van eventuele resterende lacunes in de hervormingen en van de maatregelen die op alle niveaus (institutioneel, nationaal en Europees) nog nodig zijn

6. VERBETERING VAN DE CAPACITEITEN EN ACTIVITEITEN OP HET GEBIED VAN KENNISVALORISATIE

Doelstellingen

- Valorisatie en inzet van kennis, vaardigheden en professionele ondersteuning versterken
- De toegang tot en het gebruik van intellectuele activa en gegevens uit onderzoek en innovatie verbeteren
- De cultuur van kennisvalorisatie consolideren

Omschrijving

De EU staat voor uitdagingen bij het omzetten van onderzoeks- en innovatieresultaten in maatschappelijk gebruik en economische waarde en bij het behouden van waarde binnen de EU, wat van vitaal belang is voor de werking van de interne markt. Dit structureel beleid beoogt het Europese kennislandschap te consolideren door:

- het opbouwen van de capaciteit van tussenpersonen om de banden tussen de academische wereld, het bedrijfsleven en overheidsinstanties te versterken;
- het verbeteren van de toegang tot en het beschermen van intellectuele activa, met name door middel van verantwoorde licentieverlening en een gedeelde aanpak van datagovernance;
- het versterken van de valorisatiecapaciteiten en -vaardigheden van O&I-actoren, met inbegrip van onderzoeks- en financieringsorganisaties;
- ervoor zorgen dat er meer gebruik wordt gemaakt van de resultaten van multidisciplinair onderzoek, met inbegrip van sociale wetenschappen, kunst en geesteswetenschappen;
- het verbeteren van het meetkader om de gecreëerde bredere maatschappelijke waarde in kaart te brengen.

Verwachte resultaten

- Een Europees plan op het gebied van beginselen voor verantwoorde licentieverlening en een gedeelde aanpak van datagovernance om meer sectoroverschrijdende samenwerking te bevorderen, ten voordele van zowel het bedrijfsleven als de samenleving, rekening houdend met overwegingen op het gebied van onderzoeksveiligheid
- Oprichting van “leerlaboratoria voor waardecreatie” om vaardigheden op het gebied van kennisvalorisatie en ondernemerschap te ontwikkelen door middel van gerichte opleidingen, intercollegiaal leren en contact met rolmodellen
- Beleidsrichtsnoeren voor het uitbreiden en versnellen van de toepassing van multidisciplinaire O&I-resultaten in de Europese Onderzoeksruimte, op basis van een achtergrondstudie van de Commissie en van werkzaamheden om een specifieke gemeenschap tot stand te brengen
- Een alomvattend meetkader dat het brede spectrum van kennisvalorisatieactiviteiten bestrijkt met het oog op de monitoring van de prestaties van de EOR op dit gebied

7. IMPLEMENTATIE VAN DE MONDIALE BENADERING VAN O&I

Doelstellingen

- Waarborgen dat in de EOR-beleidsagenda 2025-2027 de internationale dimensie wordt opgenomen, als een horizontaal, langetermijn- en fundamenteel kenmerk van het O&I-ecosysteem
- Het raakvlak tussen wetenschap, beleid en diplomatie versterken
- Mondiale uitdagingen aanpakken en tegelijkertijd de strategische belangen, waarden en beginselen van de Unie, haar lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen beschermen
- Een gelijk speelveld op EU-niveau bevorderen bij internationale samenwerking in O&I
- De kennis over bilaterale samenwerking onder leiding van lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen met niet-EU-landen verdiepen

Omschrijving

Tegen de achtergrond van fundamentele veranderingen in de geopolitieke, wetenschappelijke en technologische omgeving zou de EU zich strategischer moeten opstellen bij het benutten van de kracht van internationale samenwerking in O&I, ook op het vlak van de bevordering van de beginselen en waarden van de EU.

Dit structureel beleid zal worden gevoerd door middel van activiteiten en besprekingen van de permanente subgroep van het EOR-forum voor een totaalaanpak voor O&I:

- herhaalde inventarisatie van de bi- en multilaterale wetenschappelijke samenwerking van lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen en belanghebbenden;
- bevordering van synergieën met andere EU-programma's en -initiatieven zoals Global Gateway;
- coördinatie met en afstemming op de andere EOR-acties, zoals de voorgestelde actie op het gebied van onderzoeksveiligheid;
- verstrekking van input en richtsnoeren over de wijze waarop de internationale dimensie van het volgende kaderprogramma kan worden versterkt.

Verwachte resultaten

- Europees kader voor wetenschapsdiplomatie (2025)
- Routekaart voor de multilaterale dialoog over waarden en beginselen voor internationale samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie (2025)
- Nieuwe proefinitiatieven van de Team Europa-aanpak, waaronder Latijns-Amerika en het Caribisch gebied in 2025 en India in 2026, en uitbreiding van de huidige Team Europa-aanpak tot Afrika en China
- Een advies over de organisatie van internationale samenwerkingsactiviteiten in O&I met derde landen in het kader van het volgende kaderprogramma

8. HET STRATEGISCH PLAN VOOR ENERGIETECHNOLOGIE (SET) TOT BELANGRIJK THEMATISCH ONDERDEEL VAN DE EOR MAKEN

Doelstellingen

- De banden tussen de O&I-gemeenschap en de industrie aanhalen om de uitrol van innovaties op het gebied van schone energie te ondersteunen, zonder extra administratieve lasten
- Een gezamenlijke aanpak ontwikkelen voor transversale kwesties, zoals de ontwikkeling van vaardigheden, op maatschappelijke behoeften toegesneden onderzoek en innovatie, digitalisering, marktintroductie en de toegankelijkheid van de markt
- De huidige technologische reikwijdte herzien om zo nodig relevante nieuwe schone-energietechnologieën voor te stellen
- De samenwerking tussen de Europese technologie- en innovatieplatforms en de Europese industriële allianties verbeteren

Omschrijving

Dit structureel beleid zal bijdragen tot de algemene EOR-doelstellingen door de coördinatie tussen O&I-programma's voor schone energie en initiatieven op EU-, nationaal en institutioneel niveau te verdiepen en door de samenwerking tussen actoren in heel Europa te intensiveren, teneinde bij te dragen tot de algemene klimaat- en milieudoelstellingen. Bovendien zal het vernieuwde SET-plan als structureel beleid van de nieuwe EOR-beleidsagenda uitgroeien tot platform voor de lancering en ontwikkeling van belangrijke nieuwe initiatieven, en een betere koppeling van de O&I-doelstelling op het gebied van schone energie aan het bredere O&I-perspectief mogelijk maken. Zo behelst de EU-strategie voor zonne-energie als een van haar acties de opstelling van een gezamenlijke O&I-agenda op het gebied van zonne-energie met de lidstaten. Aanvullende geplande activiteiten zijn onder meer:

- de oprichting van vijf horizontale taskforces voor het verstrekken van instrumenten en het opstellen van aanbevelingen over horizontale kwesties in het SET-plan;
- de totstandbrenging van een werkstroom voor waterstof om het EOR-proefproject inzake groene waterstof uit te voeren;

- de afstemming van O&I-prioriteiten tussen de lidstaten en de EU, waarbij grensoverschrijdende Europese onderzoekscentra, universiteiten en industriële activiteiten worden bevorderd.

Verwachte resultaten

- Afstemming van alle domein-/technologiespecifieke strategische O&I-agenda's en uitvoeringsplannen op de nieuwe EU-prioriteiten en ontwikkeling van uitvoeringsplannen
- Beleidsaanbevelingen om de volgende gebieden beter te integreren in het O&I-kader voor energie van het SET-plan: circulariteit en vervanging van materialen, O&I voor maatschappelijke behoeften, digitalisering, vaardigheden, marktintroductie
- Betere monitoring van de vooruitgang, via het informatiesysteem van het SET-plan

9. VERGROTING VAN DE SAMENHANG TUSSEN O&I EN HOGER ONDERWIJS BINNEN DE EOR EN BENUTTING VAN HET VOLLEDIGE POTENTIEEL VAN EUROPESE O&I-ECOSYSTEMEN

Doelstellingen

- Vergroting van de samenhang tussen de strategieën, het beleid, de programma's en de financiering voor O&I en hoger onderwijs; nauwere samenwerking en dialoog tussen deze twee gebieden op EU-, nationaal, regionaal en institutioneel niveau
- Totstandbrenging van sterkere en meer verbonden regionale O&I-systemen en verkleining van de Europese innovatiekloof
- Verbetering van de kennis, indicatoren en instrumenten voor de uitvoering van alomvattende sectoroverschrijdende strategieën, waarbij innovatie wordt afgestemd op bredere maatschappelijke doelstellingen
- Meer bewustzijn over en betere complementariteit tussen onderzoek en onderwijs

- Vermindering van de versnippering en verkleining van de regionale kloof in het Europese O&I-landschap
- Versterking van de samenwerking tussen academische, publieke en private entiteiten

Omschrijving

Dit structureel beleid heeft tot doel gestructureerde en gerichte uitwisseling tot stand te brengen binnen de gemeenschap om een systematischere aanpak te bevorderen, onder meer op het gebied van bestuur en ondersteuning, waarbij vertegenwoordigers van zowel onderzoeksorganisaties als het hoger onderwijs betrokken zijn. Beoogd wordt samen te werken om nieuwe mechanismen en stimulansen op te zetten om versnippering tegen te gaan en de regionale kloof te overbruggen en zodoende robuuste partnerschappen tot stand te brengen tussen onderwijs- en O&I-actoren.

Verwachte resultaten

- Opstelling van aanbevelingen voor het ontwerpen en uitvoeren van strategieën op institutioneel, regionaal, nationaal en Europees niveau
- In kaart brengen van bestaande juridische belemmeringen op regionaal, nationaal en Europees niveau, en kijken welke beginselen en belangrijkste elementen nodig zijn voor de ontwikkeling van het rechtskader voor de vaststelling van de vijfde vrijheid, en welke aanbevelingen kunnen worden gedaan voor het consolideren van Europese instellingen voor hoger onderwijs die een voortrekkersrol spelen op het gebied van O&I wereldwijd
- Nagaan met welke beleidsmaatregelen, mechanismen en stimulansen robuustere samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en de andere O&I-actoren kan worden bevorderd
- Vaststelling van een routekaart met ambities voor strategische afstemming tussen EOR en EEA (op het gebied van hoger onderwijs)

10. VERGROTING VAN HET VERTROUWEN IN DE WETENSCHAP DOOR BURGERPARTICIPATIE, BETROKKENHEID EN WETENSCHAPSCOMMUNICATIE

Doelstelling

- De betrokkenheid van het publiek bij O&I, burgerwetenschap en wetenschapscommunicatie stimuleren door middel van gezamenlijk ontwikkelde richtsnoeren
- Doeltreffendere mechanismen ontwikkelen voor een daadwerkelijke, inclusieve betrokkenheid van het publiek bij O&I
- De banden tussen wetenschap en samenleving op nationaal/regionaal/lokaal niveau versterken
- De wetenschappelijke geletterdheid en het wetenschapskapitaal vergroten door de banden aan te halen tussen de wetenschappelijke gemeenschap en jongeren alsook met mensen die gewoonlijk niet betrokken zijn bij de wetenschap

Omschrijving

Dit structureel beleid biedt een veelzijdige aanpak om het vertrouwen in de wetenschap te vergroten en, bij uitbreiding, democratisch bestuur te bevorderen, voortbouwend op de resultaten van actie 14 van de EOR-beleidsagenda 2022-2024, “wetenschap dichterbij de burgers brengen”.

Verwachte resultaten

- Leidende beginselen voor inclusieve betrokkenheid: gemeenschappelijke benaderingen ontwikkelen voor de betrokkenheid van het publiek bij O&I en wetenschapscommunicatie
- Activiteiten die onderzoekers en jongeren met elkaar verbinden: innovatieve manieren om jongeren op doeltreffende en inclusieve wijze te betrekken bij de wetenschap, door professionals uit te nodigen om nationale beste praktijken te verstrekken en voort te bouwen op de werkzaamheden om handboeken en richtsnoeren te ontwikkelen in het kader van door de EU gefinancierde projecten
- Wetenschap en burgers met elkaar in contact brengen, activiteiten organiseren om lokale O&I-gemeenschappen te verbinden met verschillende belanghebbenden en burgers rond het thema wetenschap en de rol ervan in de samenleving te versterken

- Een wederzijdse leeropdraving op het gebied van vertrouwen in wetenschap, waarmee wordt gezorgd voor consolidatie en uitwisseling van kennis over de wijze waarop vertrouwen kan worden opgebouwd, gemeten en versterkt door betrokkenheid van het publiek
- Een mechanisme en financieringsregeling om de beste praktijken van nationale initiatieven voor burgerparticipatie en -betrokkenheid op EU-niveau op te schalen

11. UITMUNTENDHEID IN DE EU TOEGANKELIJKER MAKEN

Doelstellingen

- De toegang tot uitmuntendheid in de hele EU verbeteren
- Bijdragen tot een coherente en synergetische opzet en uitvoering van EU-investeringen in O&I in het kader van de cohesiebeidsprogramma's en het tiende kaderprogramma voor O&I
- Regionale overheden nauwer betrekken bij initiatieven in het kader van de O&I-programma's, en stimulansen bieden om nationale initiatieven te lanceren die een aanvulling vormen op de initiatieven op EU-niveau

Omschrijving

Er zijn hardnekkige knelpunten voor de verbetering van de toegang tot uitmuntendheid in de hele EOR en de totstandbrenging van sterkere synergieën tussen het cohesiebeleid, nationale en regionale programma's, en Horizon Europa. Het structureel beleid pakt deze knelpunten aan door de samenwerking te versterken tussen de instanties die betrokken zijn bij het beheer van het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en Horizon Europa op nationaal en EU-niveau.

- Voortzetting van de werkzaamheden van de RIMA-subgroep in het kader van het EOR-forum, om de nationale O&I-autoriteiten en beheersautoriteiten van cohesiebeidsprogramma's samen te brengen ter vergemakkelijking van de uitwisseling van informatie over resultaten en praktijken van EU-initiatieven

Verwachte resultaten

- Aanbevelingen over het verbeteren van de toegang tot uitmuntendheid en het waarborgen van samenhang en synergieën tussen programma's
- Voortgangsverslag over de uitvoering van de aanbevelingen van de enquête van RIMA-fase 1 in het kader van het huidige rechtskader (bv. communicatie, capaciteitsopbouw, langetermijnplanning, gegevenstoegankelijkheid en gegevensgestuurde aanpak, uitvoeringsvoorschriften, en coördinatiemodellen tussen de twee gemeenschappen)
- Advies over het opbouwen in de toekomst van sterkere synergieën tussen het cohesiebeleid, met name op het gebied van slimme specialisatie, waarbij gebruik wordt gemaakt van synergieën met acties die worden gefinancierd in het kader van het onderdeel "Verbreding" van het programma en het kaderprogramma
- Uitwisseling van beste praktijken ter verbetering van de toegang tot uitmuntendheid, met name nationale beleidsmaatregelen, acties en instrumenten die de toegang tot wetenschappelijke en innovatienetwerken vergemakkelijken, en beleidssuggesties, met name voor samenwerking tussen de lidstaten

EOR-acties

12. TOEPASSING VAN RECHTVAARDIGHEID IN DE OPEN WETENSCHAP

Doelstellingen

- Belemmeringen en uitdagingen in kaart brengen op het gebied van eerlijkheid bij het toepassen van open wetenschap en mogelijke beleidsreacties voorstellen
- Modellen voor wetenschappelijke publicaties met open toegang zonder winstoogmerk met brede acceptatie en erkenning in alle disciplines breder toepassen, onder meer bij de beoordeling van onderzoek

- Capaciteiten opbouwen op het gebied van open wetenschappelijke vaardigheden en rechtvaardige toegang tot open wetenschapsinfrastructuren voor de EOR-onderzoeksgemeenschap
- Beleidsbenaderingen van de EU ontwikkelen om trajecten voor rechtvaardigere openwetenschapspraktijken en -infrastructuur in kaart te brengen

Omschrijving

De invoering van open wetenschap vereist krachtige beleidsondersteuning en aanzienlijke investeringen in middelen, met name in infrastructuur (en de toegang daartoe), coördinatie, technologische paraatheid, vaardigheden op het gebied van open wetenschap en digitaal gebied, en de totstandbrenging van doeltreffende stimulansen alsook erkennings- en toekenningsystemen voor onderzoekers. Er zijn op deze gebieden grote verschillen tussen Europese landen en organisaties — maar ook wereldwijd — en daardoor ontstaat een algemene behoefte aan een rechtvaardigere aanpak in de EOR.

- Nationale ervaringen en beleidskaders onderzoeken met betrekking tot de toegang tot en de dekking en het ontwerp van infrastructuren voor open wetenschap, beleid voor wetenschappelijke publicaties en de capaciteiten van onderzoekers op het gebied van open wetenschap
- Een wederzijdse leeroefening starten over eerlijkheid in open wetenschap in 2025/2026
- De verspreiding van vaardigheden en opleiding bevorderen om ongelijkheden bij de uitoefening van open wetenschap aan te pakken
- Workshops organiseren voor overheidsinstanties om na te gaan welke aanbevelingen voor instellingen en beleidsmakers kunnen worden gedaan, en om in 2027 een verslag uit te brengen

Verwachte resultaten

- Inventarisatie van de uitdagingen op het gebied van rechtvaardigheid in de open wetenschap in alle EOR-landen (rekening houdend met de bestaande diversiteit op het gebied van kaders, capaciteiten, financiering enz.)
- Beleids- en financieringssteun voor hoogwaardige open publicatiediensten zonder winstoogmerk in de hele EOR

- Ontwikkeling en verspreiding van gedeelde instrumenten alsmede opleidingsmethoden en -diensten om de capaciteit op het gebied van open wetenschap te vergroten, in samenwerking met belanghebbenden
- Aanbevelingen voor de ontwikkeling van een EU-beleidsbenadering van rechtvaardigheid in de open wetenschap in de verschillende praktijken

13. BEVORDERING VAN HET EUROPEES ECOSYSTEEM VOOR WETENSCHAP TER ONDERSTEUNING VAN BELEID (SCIENCE FOR POLICY, S4P)

Doelstellingen

Deze actie heeft drie onderling samenhangende doelstellingen:

- Het verder ontwikkelen van wetenschap voor beleid en het verbeteren van de horizontale integratie van kennis in overheidsbeleid
- Het bevorderen en versterken van het Europese S4P-ecosysteem bij alle benaderingen, in alle sectoren en op alle bestuursniveaus
- Het stimuleren van samenwerking tussen netwerken van betrokken actoren en het bevorderen van de vaststelling en uitwisseling van beste praktijken en wederzijds leren

Omschrijving

Om de raakvlakken tussen wetenschap en beleid in heel Europa te ondersteunen en de versnippering van S4P-ecosystemen aan te pakken, zullen twee belangrijke mijlpalen worden bereikt:

- een netwerk van nationale coördinatoren voor wetenschap ter ondersteuning van beleid, dat ambtenaren samenbrengt die werkzaam zijn op het gebied van S4P in nationale O&I-overheidsdiensten en -beleidsinstellingen in heel Europa, met als doel de inspanningen te coördineren om S4P-benaderingen bij hun overheidsdiensten op alle bestuursniveaus te integreren en wederzijds leren tussen landen te bevorderen;
- een S4P-praktijkgemeenschap met als doel sterke pan-Europese en internationale verbindingen en meer interacties, wederzijds leren en samenwerking tussen S4P-netwerken en -actoren te bevorderen.

Verwachte resultaten

- Regelmatige dialoog tussen het netwerk, de praktijkgemeenschap en andere belanghebbenden om na te gaan hoe de nodige voorwaarden kunnen worden geschapen om een doeltreffende samenwerking tussen onderzoek en beleid mogelijk te maken
- Intercollegiaal leren wordt bevorderd, vaardigheden en competenties worden versterkt en samenwerking op het gebied van S4P tussen verschillende sectoren en bestuursniveaus wordt mogelijk gemaakt
- Er wordt een waarnemingspost voor het Europese S4P-landschap en bijbehorende praktijken opgericht, waarin succesfactoren en gemeenschappelijke uitdagingen van het werken op het raakvlak van wetenschap en beleid worden samengebracht

14. VERGEMAKKELIJKING EN VERSNELLING VAN VERANTWOORD GEBRUIK VAN AI IN DE WETENSCHAP IN DE EU

Doelstellingen

Beleidsmaatregelen ontwerpen, ondersteunen, op elkaar afstemmen en coördineren om de verantwoorde invoering van AI in de Europese wetenschap en het Europese onderzoek te versnellen en te vergemakkelijken, met het oog op:

- afstemming van beleidsmaatregelen inzake AI in de wetenschap, met inbegrip van gemeenschappelijke vaststelling van prioritaire gebieden;
- grotere uitwisseling van expertise en middelen tussen landen;
- een basis voor samenwerking en toekomstige betrokkenheid, voor het delen van beste praktijken en voor het aantrekken van meer gelijkgestemde partners;
- nauwere samenwerking met en betrokkenheid van belanghebbenden, optuiging van netwerken en totstandbrenging van een gemeenschap.

Omschrijving

De actie zal gericht zijn op drie belangrijke onderwerpen die voortvloeien uit de politieke prioriteiten van de nieuwe Commissie:

- een strategie voor AI in de wetenschap;
- de oprichting van een Europese AI-onderzoeksraad;
- een overeenkomst over gerichte financiering van AI in de wetenschap.

Deze onderwerpen zullen worden besproken en uitgewerkt tijdens regelmatige bijeenkomsten, workshops voor capaciteitsopbouw waarbij feitenmateriaal en beleidsontwikkelingen worden gepresenteerd, alsook praktische workshops om samen te werken aan beleidsafstemming, richtsnoeren en financieringsagenda's.

Verwachte resultaten

- Actualisering, bevordering en verspreiding van de “levende richtsnoeren” van de EOR voor het gebruik van generatieve AI in onderzoek (ten minste jaarlijks in 2025, 2026 en 2027)
- Een gezamenlijke routekaart voor AI in de wetenschap (2025)
- Een met de lidstaten en eventueel ook met Europese financiers overeengekomen strategische financieringsagenda (2026)
- Gezamenlijke projecten, indien haalbaar/nuttig geacht door de deelnemers (2026-2027)
- Een overeengekomen plan voor lopende samenwerking en beleidsontwikkeling (2027)

15. VERBETERING VAN DE ONDERZOEKSVEILIGHEID

Doelstelling

- De onderzoeksveiligheid in de EU verbeteren om een sterke en open academische omgeving in stand te houden, op basis van de aanbeveling van de Raad over het verbeteren van de onderzoeksveiligheid
- Beleidsmakers een ruimte voor samenwerking bieden voor de uitwisseling van ervaringen en de uitvoering en ontwikkeling van een nationale aanpak om risico's te beperken, met inachtneming van de academische vrijheid en institutionele autonomie
- De Europese O&I-sector in staat stellen de kansen van internationale samenwerking te optimaliseren en de risico's ervan te beperken alsook de internationale samenwerking open en veilig te houden

Omschrijving

Gezien de verspreiding van kennis binnen de EOR en de sterke internationale banden in de O&I-sector, is het niet mogelijk om onderzoeksveiligheid alleen met nationale inspanningen aan te pakken. Gecoördineerde nationale en EU-inspanningen zullen een kader bieden om beste praktijken uit te wisselen en consistentie te waarborgen. In het eerste jaar zullen de lidstaten hun stand van zaken kunnen beoordelen en de vervolgstappen plannen om elkaar te helpen een basisniveau van onderzoeksveiligheid te bereiken.

Verwachte resultaten

Door middel van de actie zal het kader van de aanbeveling van de Raad betreffende verbetering van de onderzoeksveiligheid⁸ worden uitgevoerd, door:

- te werken aan een Europese ruimte voor samenwerking op het gebied van onderzoeksveiligheid door structurele samenwerking tussen deskundigen uit de lidstaten, onderzoeksfinanciers en organisaties van belanghebbenden op het gebied van onderzoek en innovatie op EU-niveau, en door opties voor meer structurele steun in dit verband te onderzoeken en te beoordelen, bijvoorbeeld via een Europees expertisecentrum voor onderzoeksveiligheid, rekening houdend met bestaande structuren en gekoppeld aan het eenloketplatform;

---

⁸ Aanbeveling van de Raad van 23 mei 2024 betreffende verbetering van de onderzoeksveiligheid (PB C, C/2024/3510, 30.5.2024).

- beleidsmakers, deskundigen en onderzoekers bijeen te brengen rondom het onderwerp onderzoeksveiligheid tijdens een tweejaarlijkse Europese conferentie over onderzoeksveiligheid (2025, 2027);
- maatregelen en initiatieven op het gebied van onderzoeksveiligheid op nationaal en EU-niveau vast te stellen, te monitoren en te analyseren, onder meer via een tweejaarlijkse monitor onderzoeksveiligheid (2025, 2027);
- het delen van informatie, intercollegiaal leren en capaciteitsopbouw te ondersteunen, met name voor de ontwikkeling van nationale benaderingen van onderzoeksveiligheid;
- richtsnoeren en instrumenten te ontwikkelen voor garanties in financieringsprogramma's voor onderzoek op nationaal en EU-niveau, alsook voor risicobeheer en passende zorgvuldigheidsprocedures in onderzoeksorganisaties (d.w.z. oprichting van een eenloketplatform voor de aanpak van buitenlandse inmenging in O&I);
- de samenwerking met internationale partners op het gebied van benaderingen en maatregelen voor onderzoeksveiligheid te intensiveren.

Gezien de gevoelige aard van het onderwerp, waarbij het vaak om vertrouwelijke of gerubriceerde informatie gaat, zal de deelname aan dit onderwerp in het algemeen beperkt blijven tot deskundigen van de lidstaten.

16. VERSNELLING VAN O&I-INVESTERINGEN VOOR DE INDUSTRIËLE TRANSFORMATIE VAN EUROPA EN CONCURRERENDE DUURZAAMHEID

Doelstelling

- Een beter inzicht verwerven in de behoeften van het bedrijfsleven op het gebied van resultaten en investeringen in O&I, zodat beleidsmakers en financieringsinstanties gerichte instrumenten kunnen ontwerpen en toepassen om investeringen in O&I te mobiliseren
- Synergieën bij de financiering van O&I vergroten, met name door de industrie, voor technologieoverdracht, demonstratiemodellen alsook opschalings-, validerings- en technologie-infrastructuur
- De weg bereiden voor de uitrol en het gebruik van geavanceerde technologieën in de industrie, met bijzondere aandacht voor duurzaamheid en maatschappelijke voordelen

Omschrijving

Versnelling van investeringen in O&I vergt een systematische aanpak voor het bepalen en vormgeven van de O&I-agenda aan de hand van de industriële behoeften en een alomvattend, operationeel kader voor de doeltreffende overdracht van O&I-resultaten naar industriële toepassingen.

- De huidige instrumenten op Europees, nationaal en regionaal niveau integreren, goede praktijken bij de toepassing ervan onder de aandacht brengen, de uitwisseling van ervaringen vergemakkelijken, en de lidstaten en regio's mogelijkheden bieden om goede praktijken uit te wisselen en nieuwe kennis te vergaren
- De Europese vraaggerichte aanpak van technologie-infrastructuur uitvoeren, met inbegrip van proefprojecten en mogelijke financieringsregelingen, als onderdeel van de huidige werkzaamheden op het gebied van onderzoeks- en technologie-infrastructuren
- De aanpak op basis van het beleidsinstrumentarium ontwikkelen, testen en uitvoeren voor het versnellen van de decarbonisatie van energie-intensieve industrieën en het bevorderen van de circulaire economie, waarbij de bijdrage van de SET-plangemeenschap wordt gewaarborgd

Verwachte resultaten

- Inventarisatie van de beleidsinstrumenten ter ondersteuning van O&I in de industrie
- Bijdragen tot het Europees beleid inzake onderzoeks- en technologie-infrastructuren, met inbegrip van acties die leiden tot vraaggestuurd gebruik van dergelijke infrastructuren door de industrie, met name kmo's, start-ups en scale-ups
- Opbouw en uitwisseling van kennis en expertise op het gebied van nationale routekaarten voor industriële technologie om energie-intensieve industrieën koolstofvrij te maken
- Bijdragen aan een Europees monitoringplatform voor technologieën en industriële demonstratiemodellen (Europees Innovatiecentrum voor industriële transformatie en emissies - Incite)

17. VERSNELDE INVOERING VAN NIEUWE BENADERINGSMETHODEN (NAM'S) OM BIOMEDISCH ONDERZOEK EN TESTS VAN GENEESMIDDELEN EN MEDISCHE HULPMIDDELEN TE BEVORDEREN

Doelstelling

De actie heeft tot doel, door middel van een afgestemde en gecoördineerde aanpak in alle lidstaten en, in voorkomend geval, geassocieerde landen, de ontwikkeling, validering/kwalificatie, aanvaarding en toepassing van nieuwe benaderingsmethoden (New Approach Methodologies, NAM's) in het biomedisch onderzoek en het wettelijk voorgeschreven testen van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen te versnellen.

Omschrijving

Hoewel de lidstaten gebonden zijn door Richtlijn 2010/63/EU, waarin wordt opgeroepen tot de vervanging van proefdiergebruik bij onderzoek, onderwijs en wettelijk voorgeschreven tests zodra geldige alternatieve benaderingen beschikbaar komen, is er geen coördinatiemechanisme om de ontwikkeling en validering van NAM's te waarborgen. Bij de EOR-actie zullen alle actoren actief worden betrokken door een EU-brede coördinatie op te zetten, waarbij desbetreffende ministeries, regelgevende agentschappen, organisaties die onderzoek financieren, de academische wereld, de farmaceutische en medische technologiesector, organisaties voor contractonderzoek, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) en start-ups worden betrokken, om nationale en regionale beleidsmaatregelen ter versnelling van de ontwikkeling, validering, aanvaarding en toepassing van NAM's op elkaar af te stemmen.

Deze actie zal worden ondersteund door vier werkgroepen met de volgende thema's: 1) ontwikkeling van NAM's en gemeenschappelijke Europese infrastructuren, 2) validering/kwalificatie, aanvaarding en toepassing van NAM's, 3) onderwijs en opleiding, 4) openheid en bewustzijn.

Verwachte resultaten

- Ontwikkeling van NAM's en een infrastructuuragenda waarin wordt aangegeven op welke gebieden NAM's het hardst nodig zijn en naar verwachting de grootste impact op korte en middellange termijn zullen hebben (Q4 2027)
- Lidstaten en belanghebbenden bepalen welke acties zij gezamenlijk kunnen ondersteunen voor de ontwikkeling van nieuwe NAM's en aanverwante infrastructuren (Q1 2028)
- Een strategie voor de aanvaarding en toepassing van NAM's, waarin criteria voor het gebruik van NAM's zijn vastgesteld (Q3 2027)

- Gezamenlijke ondersteuning door de lidstaten en belanghebbenden van de validering en kwalificatie van een beperkte reeks NAM's die zijn ontworpen om te worden aanvaard en toegepast bij wettelijk voorgeschreven tests van geneesmiddelen en medische hulpmiddelen (Q4 2027-Q3 2028)
- Een onderwijs- en opleidingsplan voor NAM's (Q1 2027) en gezamenlijke onderwijs- en opleidingsprogramma's (Q2 2027-Q2 2028)
- Een geharmoniseerd programma voor openheid en bewustmaking ten aanzien van NAM's dat de open toegang tot NAM-protocollen en resultaten van dierproeven verbetert. Het programma biedt richtsnoeren voor leden van ethische commissies, beoordelaars en regelgevers, op basis van beste praktijken in de deelnemende lidstaten. Er worden concrete maatregelen voorgesteld om het vertrouwen van regelgevers in NAM's te vergroten, onder meer door een beter inzicht te verschaffen in het potentieel en de beperkingen van NAM's (Q2 2028)
- Ten minste één grote conferentie om het maatschappelijk middenveld en patiënten bewuster te maken van biomedisch onderzoek, de ontdekking van geneesmiddelen en het ontwikkelingsproces (Q3 2028)

18. ONTWIKKELING VAN EEN SAMENHANGEND EN GECOÖRDINEERD KADER VOOR EEN EUROPESE BENADERING VAN INTEGRITEIT EN ETHIEK IN O&I IN HET LICHT VAN NIEUWE UITDAGINGEN

Doelstellingen

- Oprichting van een uitwisselingsgemeenschap om de besprekingen over een nieuwe benadering van ethiek en integriteit in onderzoek te vergemakkelijken die technologieneutraal is, innovatie bevordert en uitmuntendheid ondersteunt, met inachtneming van vereenvoudiging en de benadering op basis van ethisch ontwerp
- Coördinatie van acties om ethiek en integriteit te verbeteren, inbreuken te voorkomen en belemmeringen voor de uitvoering van bestaande ethische richtsnoeren aan te pakken
- Geleidelijke ontwikkeling van een Europees netwerk om een kader voor onderzoeksintegriteit en ethiek tot stand te brengen, met inbegrip van een routekaart van acties en prestatie-indicatoren, rekening houdend met bestaande netwerken en structuren
- Vaststelling van een visie voor een ecosysteem van ethisch advies en ethische ondersteuning op basis van vertrouwen, zodat wetenschap en onderzoek verantwoorde innovatie kunnen stimuleren die is afgestemd op maatschappelijke belangen

Omschrijving

Deze actie heeft tot doel te anticiperen op nieuwe uitdagingen, deze te voorkomen, aan te pakken en te beperken, en de onderzoeksintegriteit op kritieke technologiegebieden te waarborgen in het licht van de recente actualisering van de Europese Gedragscode voor integriteit in het wetenschappelijk onderzoek en de aanbeveling van de Commissie over technologiegebieden die kritiek zijn voor de economische veiligheid van de EU.

- Een gezamenlijke aanpak van integriteit en ethiek volgen om ervoor te zorgen dat de sector deze en andere nieuwe uitdagingen gemakkelijker het hoofd kan bieden
- Voorzien in een breed scala aan instrumenten om nieuwe disruptieve uitdagingen voor de onderzoeksintegriteit te voorspellen, te voorkomen, te beheersen en te beperken
- Een daadwerkelijk operationele, samenhangende en duurzame Europese aanpak ontwikkelen om onderzoekers te helpen een antwoord te vinden op ethische uitdagingen

Verwachte resultaten

- Ontwikkeling van een coördinatiestructuur (in de vorm van een Europees platform) waarin de bestaande Europese netwerken op het gebied van onderzoeksethiek en -integriteit worden samengebracht
- Een gedetailleerde routekaart van acties en prestatie-indicatoren
- Praktische richtsnoeren, operationele toolboxes en operationele standaardprocedures
- Een benadering van gezamenlijke opleidingsprojecten op basis van proefprojecten

19. VERSTERKING VAN O&I: EEN NIEUW TIJDPERK IN ONDERZOEKSMANAGEMENT

Doelstelling

- Een betere erkenning van het beroep van onderzoeksmanager, en aantrekkelijke en duidelijkere loopbaantrajecten voor onderzoeksmanagers
- Waarborging van brede en gemakkelijke toegang tot opleidingsmateriaal en bijscholingsactiviteiten/-instrumenten voor onderzoeksmanagers, ook aan het begin van hun loopbaan, met inbegrip van richtsnoeren over AI-instrumenten

- Instelling van een erkende Europabrede regeling voor scholing en ontwikkeling van vaardigheden voor onderzoeksmanagers, met elementen van intercollegiaal leren en mobiliteit, waarbij wordt gezorgd voor integratie van de prioriteiten en waarden van de EOR, zoals ethiek en onderzoeksintegriteit, open wetenschap en gendergelijkheid
- Verbetering van de netwerkvorming met onderzoeksmanagers in de openbare en de particuliere sector met het oog op vergroting van het bewustzijn van regelingen voor professionele ontwikkeling, loopbaantrajecten en beschikbare opleidingsmogelijkheden

Omschrijving

Naarmate de onderzoeksprocessen intensiever worden en de verwachtingen ten aanzien van het genereren van een maatschappelijke impact toenemen, wordt gespecialiseerde ondersteuning door onderzoeksmanagers van cruciaal belang. Dit initiatief heeft tot doel het beroep van onderzoeksmanager, dat nog steeds ondergewaardeerd is in de EOR, te versterken en ondersteunt de strategische ontwikkeling ervan. Daarbij wordt benadrukt dat de Europese en nationale beleidsondersteuning zou moeten worden gecoördineerd om te zorgen voor geschoolde professionals, betere loopbaanvooruitzichten, betere arbeidsomstandigheden, gendergelijkheid, opleiding en mobiliteit.

Verwachte resultaten

- Totstandbrenging in 2025 van een overkoepelend en flexibel loopbaan- en competentiekader voor onderzoeksmanagers, en uitvoering daarvan; uitvoering van een empirisch onderbouwde bewustmakingscampagne in de lidstaten, waarvan de resultaten in 2026 zullen worden gepubliceerd
- Cocreatie in 2026 van een Europees handvest voor onderzoeksmanagers, waardoor een driehoeksbenadering tot stand komt tussen onderzoeksorganisaties, organisaties die onderzoek financieren, en de Europese industrie, waarbij voor erkenning in alle sectoren wordt gezorgd; ontwerpen van benaderingen voor capaciteitsopbouw; analyse van de rol van onderzoeksmanagement in geselecteerde acties die worden gefinancierd in het kader van het onderdeel “Verbreding” van Horizon Europa om de impact op de algehele efficiëntie en doeltreffendheid van het O&I-systeem te monitoren

- Lancering in 2027 van een gecentraliseerde onlinehub, bij voorkeur in het kader van het toekomstige EOR-talentenplatform, waarop bestaande en nieuwe curricula, onderwijsmateriaal, bijscholingsinstrumenten voor onderzoeksmanagers en toegang tot vitale opleidings- en certificeringsprogramma's voor zowel actieve als aspirant-professionals worden samengebracht
-